

MAHREMİYET

MAHREMİYETE İLİŞKİN EDITORYAL İLKELER

KAMU YARARI

KAMUSAL VE YARI-KAMUSAL ALANLAR

DAVRANIŞ

RIZA

YAYIN POLİTİKASI DAİRE BAŞKANINA DANIŞILMASI ZORUNLU MAHREMİYET KONULARI

GİZLİ KAYIT

ELEKTRONİK NOT TUTMA

DAVETSİZ ARAMA

GÜNLÜK HABER TOPLAMA

YOĞUN MEDYA İLGİSİ

ARAŞTIRMA

AKTÜEL PROGRAMLAR İÇİN SONUÇSUZ BAŞVURULAR ARDINDAN DAVETSİZ ARAMA

AKTÜEL PROGRAMLAR İÇİN BAŞVURMADAN DAVETSİZ ARAMA

KOMEDİ VE EĞLENCE PROGRAMLARI İÇİN DAVETSİZ ARAMA

HABERLER VE AKTÜEL PROGRAMLAR İÇİN TELEFON GÖRÜŞMELERİNİN KAYDI

ÖZEL MÜLKTE KAYIT

BASKINLARA KATILMA

ISTIRAP VE ÜZÜNTÜNÜN YANSITILMASI

CENAZELER

GEÇMİŞ OLAYLARA DÖNME

ISTIRAP, ÜZÜNTÜ VE ŞOK GÖSTEREN ARŞİV MALZEMESİNİN KULLANIMI

KAYIP KİŞİLER

DIŞ KAYNAKLARDAN ALINAN KAPALI DEVRE TV, WEB KAMERASI VE DİĞER MALZEMELER

KİŞİSEL BİLGİLER

BBC, Dünyanın neresinde olursa olsun mahremiyeti somut nedenler olmadıkça ihlal etmekten kaçınmalıdır. Bize tanınmış birer hak olan ifade ve bilgi edinme özgürlüklerini kullanabilmek için, açıklanması kamu yararına olacak konuları araştırır ve tespit ederken, bireylerin özel yaşamına saygı gösteren ve onlara adil davranan bir çerçeve içinde çalışmamız şarttır. Özel davranışlar, haberleşme ve sohbetler, açıklanmasında somut bir kamu yararı yoksa alenileştirilmemelidir. Birleşik Krallık'ta, 1998 tarihli İnsan Hakları Yasası da dâhil, özel yaşamı koruyan çeşitli mevzuat da bulunmaktadır.

MAHREMİYETE İLİŞKİN EDITORYAL İLKELER

BBC şunları hedefler:

- kamu yararına olan ifade özgürlüğünü, bireylerin özel yaşamlarının mahremiyetine ilişkin meşru beklentileriyle dengelemek.
- ıstırap ve üzüntü içeren haberlerin eksiksiz ve doğru biçimde duyurulmasındaki kamu yararını, bireyin özel yaşamına ve insanlık onuruna saygı ile dengelemek.
- bireyin özel yaşamının izinsiz ihlali halinde bunun açıkça kamu yararına olduğunu göstererek savunabilmek.
- ünlü kişilerin özel yaşamlarındaki yasal davranışlarını, normal olarak, sadece o davranış ya da o davranışın yaygın biçimde bilinmesinin sonuçları daha geniş kesimlerin gündemini etkilemekteyse, haberleştirmek. Başka yayın organlarının habere yer vermesi, haberi BBC'nin de yayınlaması için gerekçe oluşturmaz.

KAMU YARARI

Kamu yararı pek çok şekilde tanımlanabilir; aşağıdakilerin yapılması kamu yararına dır:

- bir suçun ifşa edilmesi ya da ortaya çıkarılması.
- ciddi anti-sosyal davranışların ifşası.
- yolsuzluk ya da adaletsizliklerin ifşası.
- ciddi yetersizlik ya da ihmalin açıklanması.
- halk sağlığı ve güvenliğinin korunması.

- bir birey ya da kurum tarafından yapılan bir açıklama ya da eylemin halkı yanıltmasını önlemek.
- kamuyu ilgilendiren konularda insanların çok daha bilinçli karar vermesine yarayan bilgilerin açıklanması.

İfade özgürlüğünün kendi de kamu yararınadır. Neyin kamu yararına olduğuna karar verirken, zaten herkese açık olan ya da açıklanmak üzere olan bilgileri de göz önünde tutmamız gerekir.

KAMUSAL VE YARI-KAMUSAL ALANLAR

Bireylerin mahremiyet hakkını belirleyen bulundukları yerdir.

Editöryal açıdan haklı gösterebileceğimiz durumlar dışında bir kişinin evinin ya da ailesinin tam yerini izinsiz açıklamamalıyız.

Havaalanları, tren istasyonları ve alışveriş merkezleri gibi kamusal ya da yarı-kamusal alanlarda bulunan kişiler kendi evlerinde umacakları ölçüde bir mahremiyeti bekleyemez. Bununla birlikte, insanların kamusal alanlarda bile mahremiyete saygı bekleyeceği durumlar olabilir. Örneğin kamusal ya da yarı-kamusal bir alandaki kişi tıbbi tedavi gördüğü sırada mahremiyetine daha fazla saygı gösterilmesini bekler.

Nerede olursak olalım, gizli kayıt iznimiz olan haller dışında, açık biçimde çalışmalıyız. Bu, ses ve görüntü kayıt cihazı olarak kolay farkedilemeyen küçük video kameralar, kameralı cep telefonları ya da sabit web kameraları kullandığımızda daha da önem kazanır. Kayıt yaptığımızı çevredekilere bildiren ve isterlerse uzak durmalarına imkan veren işaretler koymamız gerekebilir. Naklen yayınlanan etkinliklerde ya da dış yapımlarda sınırları belli bir alan içinde çalışmalı ve orada bulunanlara posterler ya da biletleri aracılığıyla, kayıt cihazları kullandığımızı ve/veya web kamerası çalıştırdığımızı bildirmeliyiz.

DAVRANIŞ

Bir bireyin mahremiyet hakkını davranışları da belirler. Suç işleyen ya da ciddi anti-sosyal davranışlar içinde olan bir kişi mahremiyet hakkından daha az yararlanabilir.

RIZA

Özel yaşamın mahremiyetini, ancak açık bir kamu yararı varsa ya da ilgili kişiler rıza gösteriyorsa çiğneriz. Duyarlı olabilecek yerlerde, örneğin, ambulanslar, hastaneler, okullar ve cezaevlerinde izin

almamanın editoryal açıdan haklı gösterilebileceği haller dışında, normal olarak, biri malzemeyi toplamak, öbürü de yayınlamak için, iki ayrı izin almamız gerekir.

Mahremiyet ihlalinden kaygı duyan bir birey ya da kuruluş kayda ya da naklen yayına son vermemizi isterse, devam etmenin editoryal açıdan haklı gösterilebileceği durumlar dışında bu isteğe uymamız gerekir. Bakın: Bölüm 16 Hukuk – Mahremiyet.

YAYIN POLİTİKASI DAİRE BAŞKANINA DANIŞILMASI ZORUNLU MAHREMİYET KONULARI

Aşağıdakilerden birini yapmayı tasarlayan yapımcılar onay almalıdır:

- sahibinin, oturanın ya da vekillerinin izni olmadan özel bir mülkte operatörsüz bir kayıt cihazı kullanmak.
- aslen not-tutma amacıyla kaydedilmiş, telefon görüşmesi de dâhil, herhangi bir kaydı yayınlamak.
- kendisine yaklaşılmamasını beklemeyen ve daha önce uyarılmamış bir kişiyle, günlük haber toplama amaçları dışında, kayıtlı mülakat yapmak (önceden başvuru yapmaksızın “davetsiz arama”). Önce üst düzey bir editörün onayı alınmalı, daha sonra danışma ve onay için Yayın Politikası Daire Başkanına başvurulmalıdır.
- komedi ve eğlence programlarının naklen yayınında kişileri haberleri olmadan kullanmak.
- başkaları tarafından ve BBC Yayın İlkeleri Kılavuzuna uyulmadan gizli kaydedilmiş malzemeyi yayınlamak.
- Birleşik Krallık dışında, özel yaşama ilişkin ya da diğer yasaları gözardı ederek yasadışı yollardan malzeme toplamak.

GİZLİ KAYIT

Gizli kayıt kamu yararı olduğu kanıtlanarak haklı gösterilebilmelidir. İzleyicilerimizin başka türlü görmesine ya da duymasına olanak bulunmayan delil ya da davranışları kayda geçireceği için BBC açısından yararlı bir araçtır. Ancak gizli kayda, normal olarak, son çare olarak başvurulmalıdır – kötüye kullanma ya da aşırı kullanma

bu tekniğin gözden düşmesine ya da etkisini yitirmesine yol açabilir.

BBC, normal olarak, sadece aşağıdaki amaçlarla gizli kayıt yapacaktır:

- aşağıdaki hallerde kamu yararına olan konuları ortaya çıkarmak için:
- bir suç işlendiğine ya da böyle bir niyet olduğuna işaret eden belgeli ya da diğer deliller olması durumunda.
- açık yaklaşmanın herhalde sonuç vermeyeceği gösterilebildiğinde.
- kaydın delil olarak gerekeceği durumlarda.
- Birleşik Krallık dışında, bir ülkenin yasalarının normal ve sorumlu yollardan malzeme derlenmesini olağanüstü zor ya da olanaksız kıldığı hallerde malzeme toplamak için.
- kamu yararına tüketici araştırmaları ya da bilimsel ya da sosyal araştırmalar yaparken belli bir davranış ya da tavrı başka hiç bir yaklaşımın doğal olarak yakalayamayacağı hallerde. Sonuçların kurgusu olup biteni adil ve doğru yansıtacak şekilde yapılmalı, geriye dönük izin istenmeli ya da kimlikler gizlenmelidir.
- gizli kayıtlar ve yapılan kandırmacaların bir komedi ya da eğlence programının asli bir parçası olduğunda, geriye dönük izin istendiğinde ya da kimlikler gizlendiğinde.

Gizli kayıt değişinden şunlar anlaşılır:

- gizli kamera ve mikrofonların kullanımı.
- teleobjektif, küçük video kamera, kameralı cep telefonu ve telsiz mikrofon da dâhil, sesli ve görsel kayıt cihazlarının, cihazları hedeflenen bireylerden gizlemek ya da yayın dışında amaçlar, örneğin bir tatil videosu için çekim yapıyormuş izlenimi vermek kastıyla kullanılması.
- teleobjektif, küçük video kamera, kameralı cep telefonu, web kameraları ve telsiz mikrofon da dâhil, sesli ve görsel kayıt cihazlarının insanların kaydedildiklerini anlamayacağı şekilde genel kullanımı.

- telefon görüşmelerini, yayınlanmak üzere izin istemeden kaydetmek.
- karşı taraf kaydın durdurulduğunu zannederken kayda kasten devam etmek.

Haberler ve aktüel programlar için ya da komedi ve eğlence amacıyla yapılması düşünülen her türlü gizli kayıt için aşağıdaki kurallar geçerlidir.

• Gizli kayıt yapılmasını içeren tüm öneriler, ilgili Bölümün üst düzey editörünce, Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendirmiş editörce önceden onaylanmalı, bu editörler gerekiyorsa Yayın Politikası Dairesine danışmalıdır. BBC'nin, bu tekniklerin yayınlarının tamamında kullanımını izleyebilmesi ve gözden geçirebilmesi için, her bölüm, bu kayıtları saklamakla yükümlüdür.

• İstek reddedilmiş bile olsa, onay süreci imzalı bir tutanakla belgelenmeli ve gizli kaydedilmiş malzeme kayda geçirilmelidir. Bu tutanak, toplanan malzeme yayınlanmamış olsa bile gereklidir.

• Gizli kaydedilmiş malzemenin derlenmesi ve yayınlanması daima iki kademeli bir süreçtir. Gizli kayıt yapma kararı başka, ayrı olarak alınması gereken yayınlama kararı başkadır.

• Malzeme toplamak ve gizli kayıt yapmak için gereken aldatmaca konunun ciddiyetiyle orantılı olmalı ve en azda tutulmalı ve ilgili üst düzey editöre, Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editöre danışılmalıdır.

• Gizli kaydedilmiş malzemenin yeniden kullanımı için, yayından önce ilgili üst düzey editöre, Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editöre danışılmalı ve karara ilişkin bir tutanak düzenlenmelidir.

Bakın: Bölüm 7 Suç ve Anti-Sosyal Davranışlar – Soruşturmalar.

Haber programları ve aktüel programlar için gizli kayıt

- BBC, kamuya açık olmayan özel bir mekânda gizli kayıt yapılabilmesi için kamu yararı çitasının daha yüksek tutulmasını ister.

- BBC, tıbbi tedavilerin gizli kaydı için kamu yararı çitasının daha yüksek tutulmasını ister.
- BBC, kamusal ya da yarı-kamusal alanlarda acı çeken ya da aşırı stres altında olan tanınabilir kişilerin gizli kaydının yapılabilmesi için kamu yararı çitasının daha yüksek tutulmasını ister.
- Meslekte “balığa çıkmak” olarak adlandırılan faaliyetlerden kaçınılmalıdır – bundan kasıt, teşhis edilebilir bireyler ya da grupların işleyebileceği suçları ya da anti-sosyal davranışları yakalamak için, elimizde o kişilerin bunu yapacağına dair hiç bir açık ya da geçerli delil olmadığı halde, özel mülklerde gizli kayıt yapmaktır.
- Ciddi suçlarla ilgili delil toplama amacı dışında, sahibinin, oturanın ya da vekillerinin izni olmadan özel bir mülkte operatörsüz bir kayıt cihazı asla kullanmamalıyız. **Bunu yapmayı düşünenler Yayın Politikası Daire Başkanına ve Program Hukuk Danışmanlığına başvurulmalıdır.**

Komedi ve eğlence programları için gizli kayıt

- **Kişileri naklen yayında bilgileri olmadan görüntülü olarak ya da telefon aracılığıyla kullanmak isteyenler Yayın Politikası Daire Başkanından peşin onay almalıdırlar.**
- Bir kayıtta önemli rolü olan kişilerin, malzemenin yayınından önce rızaları alınmalıdır. Kayıt sırasında rızaları olmadan kameraya yakalanmış, tanınabilecek başka bireylerin görüntüleri utandırıcı türdenise, kimlikleri saklanmalıdır.
- Telefonla gizli kaydı yapılmış kişilerin söyledikleri, rızaları olmadan yayınlanmamalıdır.
- Gizli kaydedilmiş malzeme insanları incitecek ölçüde alay konusu yapmamalı ya da başka şekillerde istismar etmemelidir.
- Kişiler gizlice kaydedildiklerini farkederek ve kaydı durdurmamızı isterlerse, durdurmalıyız. Eğer istenirse kaydettiğimiz malzemeyi de imha etmeliyiz.

Dış kaynaklardan gizli kayıtlar

Başkaları tarafından yapılan ve yayınlanmak üzere BBC'ye teklif edilen gizli kayıtlar, kendi malzememiz için geçerli testleri geçebilmelidir. Malzeme BBC Yayın İlkeleri Kılavuzuna uygun şekilde kaydedilmemişse, normal olarak, yayınlanmamalıdır. **Bu tür malzemeyi yayınlama önerileri Yayın Politikası Daire Başkanına danışılmalıdır. Nasıl edinilmiş olursa olsun, onay verilebilmesi için yayınında kamu yararı görülmelidir.**

ELEKTRONİK NOT TUTMA

Yaptığımız görüşmeleri, not tutma amacıyla izne gerek olmadan hem sesli hem de görüntülü olarak, örneğin küçük kameralar ya da telefonlar kullanarak kaydedebiliriz. Elektronik not tutma, haberlerimizin doğruluğuna katkıda bulunmanın yanı sıra, BBC'yi olası dava ya da şikâyetlerde savunmak için delil olarak kullanılabilir. Böylesi kayıtlar yayınlanmak için değil, not tutma ve araştırma amacıyla yapılır. Bakin: Bölüm 3 Doğruluk – Doğruluğun Sağlanması: Malzeme Toplama.

Normal olarak not tutma amacıyla yapılmış kayıtları yayınlamayız. Esasen not tutma amacıyla yapılmış kayıtları yayınlama önerileri Yayın Politikası Daire Başkanına danışılmalıdır.

Bu yolla toplanmış malzemenin sonradan yayınlanmasına ancak çok olağandışı koşullarda izin verilecektir.

DAVETSİZ ARAMA

Önceden randevu istemediğimiz için kendisiyle mülakat yapılacağını beklemeyen birinin ansızın karşısına çıkarak yayınlanmak üzere bir mülakat kaydetmek ya da kaydetmeye kalkışmak, ya da bir telefon görüşmesinin önceden bir şey söylenmediği halde yayında kullanılmak üzere kaydedilmekte olduğunu açıklamak “davetsiz arama” kapsamına girer.

Davetsiz arama yüz yüze ya da telefonla yapılabilir. Kamusal ya da özel bir alanda gerçekleşebilir. Haber programları ve aktüel programlar için olabileceği gibi, komedi ya da eğlence amaçlı da olabilir.

BBC, ancak son çare olarak kullanılması gereken davetsiz aramalar konusunda, tüm yapımcıların uyması gereken kurallar koymuştur. Bununla birlikte, bu kurallar, günlük haber gündeminin gereksinimini ya da araştırma amacıyla meşru malzeme toplamayı önlemek için konmuş değildir.

GÜNLÜK HABER TOPLAMA

Bir habere konu olan ünlüler ya da diğer kişiler medyanın ilgisini beklemelidirler; bu kişilere, bir yerden bir yere giderken, önceden randevu alınmaksızın, sorular sorulabilir ve yanıtları yayınlanmak üzere kaydedilebilir.

YOĞUN MEDYA İLGİSİ

Haber peşine düşmüş çok sayıda medya temsilcisinin aynı noktada toplaşması sonucu oluşan yığılmalar hem ürkütücü hem de aşırı derecede tecavüzkâr olabilir. Bazı durumlarda tek bir temsilcinin derleyeceği malzemenin diğer medya kuruluşlarıyla ortaklaşa kullanılmasına yönelik bir anlaşmaya varılabilir, bazı durumlarda ise tamamen çekilmeye karar verilebilir.

ARAŞTIRMA

BBC'nin davetsiz aramalara ilişkin kuralları, yayın için kayıt yapmayan araştırmacıların insanları bizzat ya da telefonla habersiz aramasına ya da sokak röportajlarında insanlara rastgele yaklaşmasına engel değildir.

AKTÜEL PROGRAMLAR İÇİN SONUÇSUZ BAŞVURULAR ARDINDAN DAVETSİZ ARAMA

Bir kişiyle mülakat yapmak için randevu almaya çalıştıktan sonra, bizzat ya da telefonla davetsiz arama (sonuçsuz başvurular ardından davetsiz arama) önerileri üst düzeyde bir editör ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editör tarafından önceden onaylanmalıdır. Normal olarak, onay sadece ortada bir suç ya da anti-sosyal davranış olduğunu gösteren deliller varsa ya da aşağıdaki nedenlerden bir ya da birkaçı geçerliyse verilecektir:

- aranacak kişi defalarca mülakat istendiği halde cevap vermemişse.
- mülakat talebi makul bir neden gösterilmeden defalarca reddedilmişse.
- kişi geçmişte mülakat taleplerine cevap vermemesi ya da mülakat vermeyi reddetmesiyle ünlenmişse.

AKTÜEL PROGRAMLAR İÇİN BAŞVURMADAN DAVETSİZ ARAMA

Kendisiyle mülakat yapılmasını beklemeyen ve mülakat için daha önce randevu alma girişiminde bulunmadığımız bir kişiyi mülakat yapmak için bizzat ya da telefonla davetsiz arama (başvurmadan davetsiz arama) önerileri Yayın Politikası Daire Başkanı'nca önceden onaylanmalıdır (günlük haber toplama hariç).

Normal olarak, sadece aşağıdaki koşullarda onay verilecektir:

- suç işlendiği ya da yasaların ciddi biçimde çiğnendiğine dair net deliller varsa ve
- bireye açıkça başvurmanın araştırmayı sonuçsuz kılacağı ya da iddiaları temelsiz bırakacağına inanmak için somut nedenler varsa.

KOMEDİ VE EĞLENCE PROGRAMLARI İÇİN DAVETSİZ ARAMA

Komedi ve eğlence programları için davetsiz arama önerileri üst düzeyde bir editör ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editör tarafından önceden onaylanmalıdır. Davetsiz aranan kişiler, kimlikleri saklanmayacaksa, yayından önce rıza göstermelidirler.

HABERLER VE AKTÜEL PROGRAMLAR İÇİN TELEFON GÖRÜŞMELERİNİN KAYDI

Telefonla aradığımız kişilere, normal olarak, görüşmemizi, gerekirse yayınlanmak üzere kaydettiğimizi en baştan belirtmeli ve buna onay almalıyız. İstisnalar şunlardır:

- Önceden başvurulmuş olsa da olmasa da, kendisiyle mülakat yapılacağını beklemeyen bir kişiye, görüşmenin yayın için kaydedilmekte olduğunun, yayın için kaydedildiğinin ya da görüşmenin naklen yayınlanmakta olduğunun söylendiği, **telefonla davetsiz aramalar.** Yukarıdaki davetsiz arama kurallarına bakın
- **telefon görüşmesinin yayın için gizlice kaydedilmesi.** Bu, üst düzeyde bir editör ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editör tarafından önceden onaylanmalıdır ve, normal olarak, ancak bir soruşturma aracı, tüketici araştırmaları ya da bilimsel ya da sosyal araştırmalar yöntemi ya da komedi ve eğlence amaçlı olduğunda onaylanabilecektir. Yukarıdaki gizli kayıt kurallarına bakın.

ÖZEL MÜLKTE KAYIT

Normal olarak, özel mülkte kayıt yapmadan önce sahiplerinin rızasını alırız.

Bununla birlikte, alışveriş merkezi, tren istasyonu ya da havaalanı gibi halkın girebileceği yerlerde, ya da yasadışı ya da anti-sosyal davranışlar sergilendiğine inanmanız için nedenler olan hallerde önceden izin almadan kayıt yapma haklı gösterilebilir.

Yasal sakinlerinin terketmemizi istemesi halinde özel mülkü, normal olarak, terkederiz.

Özel bir mülke izinsiz girişi düzenleyen yasalara dikkat etmeliyiz. Özel bir mülke sahiplerinin rızası olmadan girmek polisin yetki alanına girmeyen bir “haksız fiil”dir. Nasıl hareket edeceğinizi bilmiyorsanız, daima Program Hukuk Danışmanlığından bilgi alın.

BASKINLARA KATILMA

Polis, gümrük, muhaceret ya da çevre sağlığı ekipleri ya da diğer kamu kurumlarınca düzenlenen operasyonlara ya da baskınlara ilgililerle birlikte katılmamız söz konusu olabilir.

Bu tür baskınlara ancak açık bir kamu yararı varsa ve mahremiyet, rıza ve izinsiz girme dâhil editoryal ve hukuksal sorunları iyice tarttıktan sonra katılmamız gerekir.

Özel bir mülke düzenlenen bir baskına katıldığımızda, normal olarak, şunları yapmamız gerekir:

- herkesin BBC için kayıt yaptığımızı anladığından emin olmak.
- mülk sakinlerinin rızasını almak.
- açıkça kamu yararı olan haller dışında, rıza gösterilmediği takdirde mekânı derhal terketmek.

İstisnalar arasında, yasadışı ya da anti-sosyal davranışlar sergilendiğine inanmanız için nedenler olan haller sayılabilir.

İSTIRAP VE ÜZÜNTÜNÜN YANSITILMASI

Kaza, felaket, kargaşa ya da savaş haberlerini verirken, bu olayların eksiksiz ve doğru bir habercilikle duyurulmasındaki kamu yararını, müşfik davranma ve mahremiyet hakkını gereksiz yere ihlal etmeme ilkeleriyle dengelememiz gerekir.

İnsanların çektiği acıları ve sıkıntıları açık seçik yansıtan malzemeyi kullanmayı editoryal açıdan haklı gösterip gösteremeyeceğimizi daima düşünmemiz şarttır. İdam cezalarının infazını göstermek hemen hemen hiç bir koşulda savunulamaz; insanların öldürülüşünü gösteren sahnelerin yayınlanması da pek nadiren haklı gösterilebilir. Ölülerin mahremiyetine ve onuruna saygı göstermek daima önemlidir. Ölmüş insanların görüntüleri haklı bir gerekçe yoksa asla ekrana getirilmemelidir. Yüzlerin, ağır yaraların ya da diğer şiddet izlerinin yakın çekimlerini göstermekten de haklı gerekçeler yoksa kaçınılmalıdır.

Çarpıcı malzemeleri yayınlayıp yayınlamama konusundaki çetin kararları alırken, aradan geçen süre belirleyici bir etmen olabilir. Bir olayın hemen ertesinde, olayın tüm dehşetini makul bir seviyede gözler önüne sermek için daha çarpıcı malzemelerin kullanılması, normal olarak, haklı gösterilebilir. Kuşkusuz, trajedinin boyutlarını anlatmak için iyi bir metin de aynı derecede önemlidir. Ne var ki olay geliştikçe bu tür görüntüleri sürekli kullanmayı savunmak giderek zorlaşabilir. Daha sonra, olayın yıldönümlerinde ya da olay tarihsel perspektif içinde değerlendirilirken, bu görüntülerin yeniden kullanılması editoryal açıdan haklı gösterilebilir.

Çarpıcı malzemenin, kesintisiz haber kanallarımızda devamlı kullanılmasının kümülatif etkisi de hesaba katılmalıdır.

Bir kaza ya da felaket ardından, yaralanmış ya da matemde olan insanlarla mülakat yapma isteklerimizi, normal olarak, arkadaşları, akrabaları ya da danışmanları aracılığıyla iletmeliyiz. Şunlar yapılmamalıdır:

- bu kişilere mülakat vermeleri için baskı yapmak.
- bu kişileri bitip tükenmeyen telefonlar, e-posta mesajları, kısa mesajlar ya da ev ziyaretleriyle taciz etmek.
- bu kişilerin bulunduğu yerden ayrılmamız istendiği halde ayrılmamak.
- normal olarak, başka bir yere geçerlerse takip etmek.

Ancak kendi kendimizi istemeyerek sansür etmekten kaçınmamız da önemlidir. Örneğin kederin alenen ifadesine ve bunun gösterilmesinin bir kimsenin özel yaşamını ihlal edip etmediğine bakış açısı dünyanın her yerinde aynı değildir. Neyin yayınlanacağına karar verirken iki unsur hesaba katılmalıdır: kaydını yaptıığımız insanlar ve izleyicilerimiz. Kederi açıkça gösteren sahneler, onları kaydetmemize rıza göstermiş mağdurları ve yakınlarını muhtemelen rahatsız etmeyecektir, ama izleyicilerimizin bazıları bunların gösterilmesinden üzüntü ve kızgınlık duyabilirler. Aşırı ıstırap ve sıkıntı gösteren sahnelerin ekrana gelişi öncesinde açıklayıcı birkaç cümleyle yer verilmesi yanlış anlamaların önüne geçebilir.

CENAZELER

Özel cenaze törenlerini, normal olarak, ancak aile rıza gösteriyorsa kaydetmeliyiz. Mahremiyete saygı istenen durumlarda, aksine hareket etmek sadece somut bir kamu yararı söz konusuysa bağışlanabilir.

GEÇMİŞ OLAYLARA DÖNME

İstirap ve şok içeren geçmiş olayları irdelemeye karar verdiğimizde o olayların hayattaki mağdurlarına ve akrabalarına vereceğimiz olası üzüntüyü nasıl en aza indirebileceğimizi düşünmeliyiz. Bu, olaylar ve kullanılacak malzeme geçmişte aleniyete dökülmüş olsa bile geçerlidir. Bunu nasıl sağlayacağımız, örneğin orijinal olayın boyutları ve yerine bağlı olacaktır. Ama mümkün olan tüm hallerde, olayın hayatta olan mağdurları ve programda yer verilecek ölmüş kişilerin yakın akrabaları, normal olarak, planlarımızdan haberdar edilmelidir. İlgili kişilerin makul itirazlarına aykırı bir tutum benimsememiz için mutlaka bir kamu yararı olması gerekecektir.

İSTIRAP, ÜZÜNTÜ VE ŞOK GÖSTEREN ARŞİV MALZEMESİNİN KULLANIMI

İstirap içeren arşiv malzemesinin, özellikle tanınabilecek kişileri gösteriyorsa, sık sık ekrana getirilmesinin haklı bir editoryal gerekçesi olmalıdır. Bu tür görüntüler asla “fon” olarak ya da genel temaları resimlemek için kullanılmamalıdır. Arşiv malzemesinin yeniden kullanımına getirilmiş sınırlamalara uyulmalıdır.

Yayınlanmış programları ve diğer malzemeyi yeniden kullanır ve yeniden kurgularken katkıcıların duyarlılıklarını hesaba katmalıyız. Hastalık, ölüm, duygusal şok ya da kişisel ifşaat içeren arşiv malzemesi zaman geçtikçe daha fazla hassasiyet kazanabilir; sözelimi, katkıcıları bilinçli olarak rıza gösteremeyecekleri küçük yaşlarda gösteren malzeme buna iyi bir örnektir. Yeniden kullanımın katkıcılara, yakın akrabalarına ya da arkadaşlarına acı ve üzüntü verebileceği durumlarda, mümkünse bu kişilerin görüşleri alınmalıdır.

Herhangi bir malzemenin, katkıcıların itirazlarına rağmen tekrarı için, tekrarda açık bir kamu yararı olması ve tekrarın üst düzeyde bir editör ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editör tarafından onaylanması gerekir.

Matem tutan ya da ıstırap içindeki tanınabilir kişileri gösteren arşiv görüntülerini kullanma önerileri üst düzeyde bir editöre ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editöre danışılmalıdır. Bakın: Bölüm 3 Doğruluk – Arşiv Malzemesinin Kullanımı.

KAYIP KİŞİLER

BBC bazen kayıp kişilerin bulunmasına, bu kişilerin akrabaları ve arkadaşları tarafından verilen ayrıntıları yayınlarak yardımcı olur. Yayınlanacak mesajın içeriği için editoryal sorumluluğu bizim üstlenmemiz gereklidir. Bu, kayıp kişinin özel, utandırıcı ya da üzücü olarak algılayacağı bilgilere yer verilmemesini içerebilir. Bazı kayıp kişilerin bulunmayı istemeyebileceğini de hatırd tutmalıyız.

DIŞ KAYNAKLARDAN ALINAN KAPALI DEVRE TV, WEB KAMERASI VE DİĞER MALZEMELER

Başkaları tarafından yapılmış kayıtlar, mahremiyet, doğruluk, kimlik gizleme, iftira, mahkemeye itaatsizlik ya da verilerin korunması açılarından bazı sorunlar doğurabilir. Bunlara Kapalı Devre Televizyon Kayıtları (CCTV), web kameralarıyla çekilmiş görüntüler ve acil servisler (999 imdat çağrıları dâhil) Gümrükler ya da diğer kamu kuruluşları, örgütler ya da bireyler tarafından sağlanan kayıtlar dâhildir.

Dış kaynakla sağlam temellere dayanan bir ilişkimiz yoksa bu tür malzemeleri kullanırken dikkatli olmalıyız. Her durumda yayınlamaya karar vermeden önce kaynağını araştırmalıyız. Üçüncü kişilere ait bir web kamerasının görüntülerini bir BBC sitesi ya da platformuna koyma önerileri üst düzeyde bir editöre ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editöre danışılmalı, onlar da gerekiyorsa Yayın Politikası Dairesine danışmalıdır. Onay verilirse içeriğinin izlenmesinde editoryal kontrol hakkımızı saklı tutmalıyız.

KİŞİSEL BİLGİLER

İnsanların BBC'ye güvendiğini bilmeli ve onlara karşı saydam olmalıyız. Aldığımız kişisel bilgileri nasıl kullanacağımızı açıkça belirtmeliyiz. Söz konusu bilgiler bir e-posta adresi ya da telefon numarasından fazla bir şey olmayabilir. Bunlar, örneğin, bir yarışmaya katılma, etkileşimli bir camiaya üye olma ya da katkıcı veri tabanına kaydedilme sırasında toplanan bilgilerdir. Bakin: Bölüm 16 Hukuk – Veri Koruma Yasası.

Katkıcıların kişisel ayrıntıları, bilgi notları ya da diğer kişisel bilgileri, normal olarak, katkıcının rızası olmadan üçüncü kişilere verilmemeli, ya da rızası alınamıyorsa, konu üst düzeyde bir editöre ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa onları görevlendiren editöre danışılmalı, onlar da gerekiyorsa Hukuksal Düzenlemeler Dairesine danışmalıdır. Katkıcı rıza gösteriyorsa, üçüncü kişiyle, bu bilgileri sadece katkıcı ile BBC arasında kararlaştırılmış amaçlarla kullanacağını hükme bağlayan bir sözleşme yapılmalıdır.

Almayı kabul etmemiş kişilere e-posta mesajları (spam) göndermemeliyiz.

Kişisel bilgiler tanıtım, pazarlama, araştırma ya da başka bir ikinci amaçla kullanılacaksa, kullanıcılarımıza bunu “seçme” hakkı verilmelidir. Örneğin, e-posta adresini bir yarışmaya katılmak için veren bir izleyiciye yayınlarımızı tanıtan e-postalar göndermemeliyiz.

BBC'nin kamu tarafından finanse edilen herhangi bir sitesinde, BBC Worldwide da dâhil üçüncü kişilere açıklanabilecek kişisel bilgiler toplama önerileri üst düzeyde bir editöre ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editöre danışılmalı, onlar da gerekiyorsa Hukuksal Düzenlemeler ve Adil Ticaret Dairesine danışmalıdır.

Çocuklardan kişisel bilgiler toplarken özellikle dikkatli olmamız gerekir. Bakın: Bölüm 9 Çocuklar – İnternette Çocukların Korunması.